

MEĐUNARODNA KINOLOŠKA FEDERACIJA

MEĐUNARODNI PRAVILNIK FCI O GAJENJU

PREAMBULA

1. Zemlje članice i partneri koji imaju ugovor sa Međunarodnom kinološkom federacijom (FCI) dužni su da poštuju međunarodni pravilnik FCI o gajenju.

Uzajamna prava i obaveze vlasnika rasnog psa (etalon) ili keruša po pravilu su definisani nacionalnim zakonom, pravilnicima koje donose nacionalne kinološke organizacije ili njihovi klubovi kao i udruženja za potomstvo/oplodnju ? i/ili se određuju posebnim konvencijama. U slučaju da takvi pravilnici ne postoje, primenjuje se Međunarodni pravilnik FCI o gajenju.

- Odgajivačima ili vlasnicima rasnih pasa preporučuje se da neodložno pismeno definišu uslove pod kojima će se vršiti parenje radi obezbeđenja potpuno jasne situacije u vezi sa finansijskim obavezama.
- "Vlasnik" jednog psa jeste osoba koja je zakonito stekla životinju, zatečena je u posedu životinje i to može da dokaže vlasništvom nad propisno overenom potvrdom o važećoj registraciji i pedigreu.
- "Imalac" ili "posednik" rasnog psa je ili vlasnik rasnog psa ili osoba koja je dobila dozvolu od vlasnika da pruži usluge putem rasnog psa u cilju parenja.
- Ovaj Pravilnik FCI o gajenju odnosi se neposredno na sve zemlje članice i partnere koji imaju ugovor sa FCI. Ovo znači da je gajenje dopušteno samo sa psima čiste rase, bez mana, savršenog zdravlja u pogledu funkcionalnosti i potomstva te koji su upisani u knjigu porekla ili u registar čekanja koji je priznala FCI. S druge strane, oni moraju da zadovoljavaju uslove koje propisuju zemlje članice i partneri koji imaju ugovor sa FCI.
- Za pse savršenog zdravlja u smislu potomstva mogu se smatrati samo oni psi koji imaju standardne karakteristike u pogledu rase, njene vrste i njenog temperamenta i nemaju nijedan bitan nasledni nedostatak koji bi bio opasan za njihovo potomstvo u funkcionalnom pogledu. Zbog toga zemlje članice i partneri koji imaju ugovor sa FCI moraju voditi računa da standardi ne uključuju preterivanja u pogledu karakteristika koje mogu biti opasne po funkcionalnost pasa.
- U pogledu "upravljanja" naslednim nedostacima kao što su displazija kukova ili progresivna atrofija mrežnjače, zemlje članice i partneri koji imaju ugovor sa FCI moraju de vode registar pasa koji imaju ova oboljenja, da se bore sa njima na sistematski način, da stalno beleže ostvarena poboljšanja i o tome obaveštavaju FCI na njen zahtev.

- Zemlje članice i partneri koji imaju ugovor sa FCI imaju pomoć Naučne komisije po pitanju procene naslednih nedostataka. Komisija pomaže u borbi protiv ovih nedostataka i savetuje zemlje članice i partnere koji imaju ugovor sa FCI. Ukoliko bi Komisija izradila i objavila spisak mera za borbu protiv ovih nedostataka, odmah po njegovom prihvatanju, Generalni komitet FCI trebalo bi da ga poštuje.
- Zemlje članice i partneri koji imaju ugovor sa FCI uživaju potpunu nadležnost i odgovornost u pogledu gajenja. Pod ovim se podrazumevaju saveti i smernice koji se daju odgajivačima, kontrola postupaka gajenja koji se primenjuju i vođenje knjiga o poreklu.
- Zemlje članice i partneri koji imaju ugovor sa FCI dužni su da izrade sopstvene pravilnike o gajenju, zasnovane na ovom pravilniku, u kojima će nabrojati postavljene ciljeve. Ovi pravilnici treba da vode računa, na odgovarajući način, o specifičnostima rada koji je svojstven za svaku pojedinu rasu.
- Psi koji imaju anomaliju, na primer štetan temperament, gluvoću ili kongenitalno slepilo, zečju gubicu, rascepljeno nepce, očigledne malformacije čeljusti ili izrazite zubne nedostatke, progresivnu atrofiju mrežnjače, psi koji pate od epilepsije, od skrivenih semenika (kriptohizam), koji imaju jedan semenik (monorhidija), albinizam, težak i utvrđen oblik displazije kukova ili psi čija boja dlake nije željena ne smeju da se koriste za gajenje.
- Trgovci psima i odgajivači koji rade isključivo u komercijalne svrhe ne smeju se baviti gajenjem u zemlji članici ili zemlji partnera koje imaju ugovor sa FCI.

TROŠKOVI PREVOZA I ČUVANJA KERUŠE

2. Preporučuje se vlasniku keruše da je dovede ili da je uzme natrag bilo lično bilo putem posrednika koji je ličnost od poverenja. U slučaju kada keruša ostaje više dana kod posednika rasnog psa, svi troškovi kao što su hrana, smeštaj, eventualna veterinarska nega kao i šteta koju keruša prouzrokuje u štenari ili u kući posednika rasnog psa padaju na teret vlasnika keruše. Troškove prevoza za vraćanje keruše snosi njen vlasnik.

ODGOVORNOST

3. U skladu sa zakonskim propisima koji su na snazi u različitim zemljama, odgovornom za štetu koju životinja može da prouzrokuje trećim licima, smatra se osoba koja u trenutku nastanka štete daje smeštaj i brine se o pomenutoj životinji.

Vlasnik (ili imalac) rasnog psa dužan je vodi računa o napred iznetom prilikom zaključivanja ugovora o ličnoj bezbednosti u službi Civilna odgovornost.

SMRT KERUŠE

4. U slučaju da keruša uginu u vreme boravka kod imaoaca rasnog psa, on je obavezan da o svom trošku konstatuje smrt i uzrok smrti kod veterinara. On najhitnije obaveštava vlasnika keruše o smrti i uzroku smrti keruše.

Ako vlasnik želi da vidi uginulu kerušu, ne sme biti odbijen u toj nameri.

Ako je smrt keruše nastupila greškom imaoca rasnog psa, on je dužan da plati štetu i procenat vlasniku keruše.

Ukoliko mu se ne može pripisati nijedna greška, vlasnik keruše je dužan da imaocu rasnog psa nadoknadi sve troškove u vezi sa smrću keruše.

IZBOR PLEMENJAKA

5. Imalac rasnog psa se obavezuje da će kerušu spariti samo sa onim rasnim psom koji je za to predviđen i ni sa jednim drugim.

U slučaju da rasni pas ne obavi parenje, keruša se sme spariti s drugim rasnim psom samo uz saglasnost vlasnika keruše.

U svakom slučaju se zabranjuje parenje keruše sa dva ili više rasnih pasa u toku istog teranja.

SLUČAJNO PARENJE

6. Ukoliko se dogodi da rasan pas koji za to nije bio dogovoren slučajno izvrši parenje, imalac rasnog psa koji je primio kerušu na čuvanje kod sebe obavezan je da nadoknadi vlasniku keruše sve troškove prouzrokovane ovim pogrešnim parenjem.

Posle slučajnog parenja koje izvrši rasan pas koji za to nije bio izabran, zabranjeno je pristupiti novom parenju sa odabranim rasnim psom.

Imalac rasnog psa ni u kom slučaju nema pravo da za takvo sparivanje pretenduje na nametanje finansijskih obaveza vlasniku keruše.

POTVRDA O PARENJU

7. Imalac rasnog psa sačinjava pismenu potvrdu kojom potvrđuje da je parenje ispravno obavljeno. Svojim potpisom na dokumentu on potvrđuje da je bio očevidac parenja.

U slučaju da službe koje vode knjige porekla, u zemlji u kojoj treba da se registruje leglo (*la nichee*), propisuju određene specijalne obrasce, vlasnik keruše je dužan da ih nabavi, da ih pravilno popuni i da ih preda imaocu rasnog psa na potpisivanje.

Ova potvrda o parenju obavezno treba da sadrži sledeće podatke:

- a) Ime i registarski broj rasnog psa u knjizi porekla.
- b) Ime i registarski broj keruše u knjizi porekla.
- c) Ime i adresu imaoca/vlasnika rasnog psa.
- d) Ime i adresu vlasnika keruše u vreme parenja, eventualno datum kada je postao njen vlasnik.
- e) Mesto i datum parenja.
- f) Potpis imaoca rasnog psa i vlasnika keruše.
- g) Ako službe koje vode knjige porekla za registrovanje štenadi zahtevaju overenu fotokopiju ili overen izvod o pedigreu, vlasnik rasnog psa je dužan da besplatno dobavi ova dokumenta za vlasnika keruše.

NAKNADA ZA PARENJE

8. Vlasniku rasnog psa se savetuje da potvrdi o sparivanju potpiše tek pošto mu se isplati unapred određena suma za sparivanje. Zadržavanje keruše na ime jamstva nipošto nije dozvoljeno.

9. Ukoliko rasan pas koji je bio dogovoren iz bilo kog razloga ne izvrši parenje ili ako keruša nije prihvatila da se pari, pa prema tome sparivanje efektivno nije ni obavljeno, vlasniku rasnog psa ipak ostaje pravo na naknadu predviđenu članom 2, ali on ne može da traži sumu koja je dogovorena za sparivanje.

10. Što se tiče potomstva rasnog psa, vlasnik rasnog psa nema pravo u odnosu na vlasnika keruše na drugu nadoknadu osim na onu koja je predviđena za parenje. Prema tome nema nikakvo pravo da sebi uzme štene.

Ako su se strane dogovorile za preuzimanje jednog šteneta na ime nadoknade za parenje, takav dogovor mora biti pismeno formulisan pre sparivanja. U takvom sporazumu neizostavno moraju da se preciziraju i poštuju sledeće tačke:

- a) vreme kada će vlasnik rasnog psa odabrati štene;
- b) vreme kada će štene biti predato vlasniku rasnog psa;
- c) vremenski period/rok u toku koga vlasnik rasnog psa ima neopozivo propisano pravo da odabere štene;
- d) vremenski period/rok u toku koga je pravo za preuzimanje odabranog šteneta neopozivo propisano;
- e) regulisanje troškova prevoza;
- f) posebni sporazumi za slučaj da keruša okoti mrtvu štenad ili samo jedno živo štene, ili za slučaj da odabrano štene uquine pre predaje.

NEOPLOĐENA KERUŠA

11. Posle pravilno obavljenog sparivanja, smatra se da je rasan pas ispunio svoju obavezu i da su od tog trenutka ispunjeni uslovi za sticanje prava na dogovorenu naknadu.

Sve ovo ne predstavlja garanciju da je keruša suštena (skotna). Prepušta se vlasniku rasnog psa da proceni, kada keruša nije oplodena, da li će zakazati novo besplatno sparivanje u toku sledećeg teranja keruše, ili će isplatiti deo nadoknade dobijene za sparivanje. Takav sporazum mora pismeno da se definiše ugovorom o sparivanju.

Dogovoreno pravo na besplatno parenje svakako i po pravilu se gasi smrću rasnog psa ili promenom njegovog imaoaca ili smrću keruše.

Ukoliko je moguće dokazati (analizom sperme) da je rasan pas sterilan u trenutku parenja, vlasniku keruše moraju biti isplaćeni troškovi sparivanja.

VEŠTAČKO OSEMENJIVANJE

12. Veštačko osemenjivanje ne sme se primenjivati na životinje koje se već nisu množile prirodnim putem.

U slučaju veštačkog osemenjivanja keruše, veterinar koji je sakupio spermu rasnog psa dužan je da overi, putem potvrde, koja se dostavlja službi za vođenje knjige porekla u koju štenad moraju biti upisana, da sveža ili zamrznuta sperma zaista potiče od rasnog psa koji je bio dogovoren. S druge strane, vlasnik rasnog psa dužan je da besplatno obezbedi potvrde koje su predviđene u članu 7 (a - g) za vlasnika keruše.

Sve troškove nastale u vezi sa sakupljanjem sperme snosi vlasnik keruše. Troškove osemenjivanja takođe snosi vlasnik keruše. Veterinar koji vrši osmenjivanje dužan je da potvrdi službama koje vode knjige porekla da je keruša zaista osemenjivana spermom koja potiče od rasnog psa koji je bio dogovoren za sparivanje.

Na toj potvrdi takođe treba da stoji mesto i datum osemenjivanja, ime i broj registracije keruše u knjizi porekla kao i ime i adresa vlasnika keruše.

Vlasnik rasnog psa koji daje spermu dužan je da vlasniku keruše izda još i veterinarsku potvrdu, zvaničnu potvrdu o prenjju.

USTUPANJE PRAVA GAJENJA

13. Po pravilu, vlasnik keruše u trenutku parenja smatra se odgajivačem okota.

Pravo na korišćenje keruše ili rasnog psa može da se prenese na treće lice putem zaključenog sporazuma.

Takav prenos prava u svim slučajevima mora pismeno da se potvrdi pre planiranog sparivanja.

Takav prenos prava gajenja, koji se pismeno utvrdi, mora blagovremeno da se prijavi nadležnoj službi za vođenje knjige porekla i eventualno nadležnom udruženju za gajenje takve rase. On mora stajati uz prijavu okota.

U prenosu prava gajenja treba veoma precizno opisati prava i dužnosti obeju ugovornih strana.

Treće lice koje stekne privremeno pravo gajenja keruše smatra se njenim vlasnikom, u smislu ovog pravilnika, parenja do trenutka odvajanja.

OSNOVNA PRAVILA

14. Štenad dva roditelja čiste rase sa pedigreeom koji priznaje FCI, bez zamerki i restrikcija koje je prijavila nacionalna kinološka organizacija, smatraju se psima čiste rase i u tom smislu mogu da steknu pedigree koji priznaje FCI.

15. Pedigrei koje priznaje FCI predstavljaju sertifikat kojim se potvrđuje tačnost podataka u vezi sa pomenutim parenjem, a ne sertifikat kojim se garantuje kvalitet psa.

REGISTRACIJA ŠTENADI U KNJIZI POREKLA

16. Osim ako drugačije nije dogovoreno, smatra se da je novi vlasnik u toku prodaje skotne keruše automatski odgajivač legla. Štenad se upisuje u knjigu porekla zemlje u kojoj vlasnik keruše stalno boravi. Štenad nosi njegovu odgajivačnicu.

17. Svaki pas koji je odgajen u zemlji članici ili u zemlji partnera koje imaju ugovor sa FCI mora biti snabdeven sistemom za stalnu identifikaciju kao i za identifikaciju koja se ne može zloupotrebiti; ta identifikacija mora stajati uz pedigree.

Štenad se po pravilu upisuje u knjigu porekla zemlje u kojoj vlasnik keruše obično boravi. U slučaju osporavanja, dužan je da obavezno dostavi potvrdu organa koji vodi registar prebivališta (uobičajeno mesto boravka).

Tolerišu se izuzeci kod odgajivača rasnih pasa koji žive u zemlji u kojoj se ne vodi knjiga porekla priznata od strane FCI.

Ovi odgajivači imaju mogućnost da izvrše upis štenadi u knjigu porekla koju je priznala FCI.

Sva štenad iz okota mora biti registrovana; ovo uključuje svu štenad koja postoji na dan zahteva za registraciju.

PRAVILNICI ZA GAJENJE ZEMALJA ČLANICA FCI

18. Pravilnici za gajenje zemalja članica i partnera koji imaju ugovor sa FCI mogu imati više prinudan karakter nego pravilnici koje ustanovi FCI ali ni u kom slučaju ne mogu biti u suprotnosti sa njima.

ZAVRŠNE ODREDBE

19. Ovaj pravilnik zamenjuje dokument "Međunarodni običaj gajenja u Monaku" iz 1934.

U slučaju odstupanja u tumačenju, prvenstvo ima nemački tekst.

*Usvojila Generalna skupština FCI 11. i 12. juna 1979. godine u Bernu (Švajcarska).

Sve delove ispisane polucrnim slovima odobrio je Generalni komitet, Varšava, oktobra 2000. godine.